

Hradné bašty

Napísal Administrátor
Štvrtok, 19.05.2016 o 17:49

{rokbox

thumb=|images/stories/clanky/hradne-basty-mini.jpg|images/stories/clanky/hradne-basty.jpg{/rokbox}

Už pri prvom pohľade na Zborovský hrad návštevník je ohromený jeho veľkosťou. Najstaršia časť hradu je na vrchole kopca, postupne sa rozširoval nadol. V inventároch zo 17. storočia sa delil na horný, stredný a dolný hrad. Málokde sa návštevníkovi naskytne pohľad na dva prstence hradieb na kužeľovitom kopci. Vonkajší okruh má 3 bašty, najkrajší pohľad naň je z chodníka Heleny Zrínskej. Vnútorňý okruh má 5 bášť. Vysoké obvodové múry obytného jadra hradu vytvárali tretiu líniu obrany. Človek žasne nad množstvom kameňov nad zemou a možno je ich toľko popadaných aj pod zemou. Pieskovcové kamene bolo treba nalámať, dopraviť, dvihnúť do výšky ... Po vyše 300 rokoch sa niekde zachovali omietnuté múry napriek dažďu, snehu, mrazu. Svedčí to o dobrej práci stredovekých majstrov. Len škoda, že nezanechali receptúru na vápennú maltu. Tá dnešná má len rovnaké pomenovanie.

Zborovské bašty sú ukážkou renesančného obranného staviteľstva. Pôdorys majú obdĺžnikový, podkovitý, polkruhový, polygonálny. Mohutnosťou a palebnou silou tvorili malé pevnosti. Pospájané boli hradbovým múrom s ochodzou. Po nej sa dalo prejsť z jednej bašty do druhej. Bašty zväčša majú po tri poschodia zaklenutých strielní, Klenbová bašta má aj pivnicu. Najväčšia je Polygonálna bašta s 19 strieľňami a štyrmi podlažiami. Strieľne slúžili na paľbu z diel a ručných zbraní. Delá boli železné a bronzové. Sklad železných delových gúľ a cínových guľiek do pušiek bol v zbrojnici na prízemí donžonu – Nebojsa veže.

Rad strielní s ochodzou bol po celom obvode hradbových múrov, dokonca na strednom hrade medzi Tmavou, Kováčskou a Nebojsa baštou sú nad sebou dva rady strielní. Brány ako zraniteľné miesto mali tiež strieľne. Na posilnenie obrany vstupnej Dolnej brány pristavili ešte baštičku. Pozdĺž steny bránovej veže sa zachoval predsunutý múr dlhý 12 m a široký 2 m. Prístup je z nádvorja otvorom v hradbovom múre.

Na Zborovskom hrade sa zachovalo sedem bášť. Z ôsmej trojpodlažnej Východnej bašty zostala iba časť bočnej steny s ostením strieľne. Vďaka inventáru z roku 1671 poznáme aj jej výzbroj :

Šindel z roku 1669 je dobrý.

Dolná časť :

Hradné bašty

Napísal Administrátor
Štvrtok, 19.05.2016 o 17:49

Je tu mučiareň nášho milostivého pána. Je tu veľké železné 12-funtové delo. (Kaliber dela sa rozlišoval podľa váhy gule. Funt je približne 0.5 kg).

Stredná časť :

Pre nášho veľkomožného pána sú tu tri veľké delá, dve z nich sú prinesené z kaštiel'a. Všetky sú dobré a pripravené :

prvé : 8-funtové
druhé : 5-funtové
tretie : 4-funtové

Horná časť :

Pre nášho veľkomožného pána sú tu dve krátke bronzové delá s náradím, dobré a pripravené :

prvé : 1-funtové
druhé : 2-funtové

- osem pušiek (sakálaš) nášho milostivého pána; šesť z nich je v kaštieli, ale patria sem
- dve truhlice nášho milostivého pána
- štyri kovové lampáše

Hradby a bašty poškodil zub času, ale aj 1. svetová vojna. Neprospeli im ani detonácie v kameňolome pod hradným kopcom po 2. svetovej vojne. Len v Kuchynskej bašte sa zachovala v dolnom podlaží klenba s priemerom 8 m. Koncentricky ukladané kamene vytvárajú priestranú kupolu nad oválnym pôdorysom.

Hradné bašty

Napísal Administátor
Štvrtok, 19.05.2016 o 17:49

Napriek tomu, že uplynuli tri storočia od dobytia hradu cisárskym generálom Schultzom a hore uvedenými udalosťami, hradbové opevnenie patrí medzi najzachovalejšie na Slovensku.

Napísal: Štefan Hanuščin